श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-३ (SEM-6)	**प्रश्नपत्रम् – ३**	गुणाः - ७०
विषयः – साहित्यशास्त्रम्	----	समयः - ११ तः २
दिनाङ्कः – १९/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – किरातार्जुनीयम् (१-२ सर्गौ मल्लिनाथटीकासहितम्)	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लेख्यम् ।**	०८
	(१) किरातार्जुनीयमहाकाव्यस्य महाकाव्यत्वेन मूल्याङ्कनं कुरुत । (२) भारवेः जीवनपरिचयः लेख्यः ।	
प्रश्नः -२	**टिप्पणीद्वयं लेख्यम् ।**	०८
	(१) किरातार्जुनीयस्य कथासारः । (२) मल्लिनाथपरिचयः । (३) किरातार्जुनीयस्य शीर्षकम् । (४) भारवेः वैशिष्ट्यम् ।	
प्रश्नः -३	**चत्वारः प्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।**	०४
	(१) किरातार्जुनीयस्य अङ्गीरसः कः ? (२) कति सर्गाः महाकाव्येऽस्मिन् ? (३) अस्य महाकाव्यस्य मुख्यः नायकः कः ? (४) किरातः कः ? (५) पञ्चमहाकाव्यानि कानि ? नामानि लिखत ।	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः – ४	**द्वयोः ससन्दर्भं मल्लिनाथटीकानुगुणं व्याख्या विधेया ।**	०८
	(१) कृतप्रणामस्य महीं महीभुजे जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः । न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ॥ (२) स यौवराज्ये नवयौवनोद्धतं निधाय दुःशासनमिद्धशासनः । मखेष्वखिन्नोऽनुमतः पुरोधिया धिनोति हृदयेन हिरण्यरेतसम् ॥ (३) विहाय शान्तिं नृप धाम तत्पुनः प्रसीद सन्धेहि वधाय विद्विषाम् । व्रजन्ति शत्रूनवधूयष निःस्पृहाः शमेन सिद्धिं मुनयो न भूभृतः ॥	
प्रश्नः -५	वनेचरस्योक्तयः श्लोकोल्लेखपूर्वक लेख्याः तथा तस्य महत्त्वं च प्रतिपादनीयम् । अथवा मङ्गलश्लोकं विलिख्य मल्लिनाथटीकानुसारं तस्य व्याख्या, भावार्थश्च लेख्यौ ।	०८
प्रश्नः -६	**टिप्पणीद्वयं नातिविस्तरेण लेख्यम् ।**	०४
	(१) प्रथमसर्गस्य सारांशः ।	

	(२) किं प्रभुः कः ? इत्यस्य विवेचनमपि करणीयम् । (३) प्रथमसर्गस्य विशेषताः ।	
प्रश्नः -७	**पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।**	०५
	(१) द्रुपदात्मजा का ? (२) प्रथमसर्गे कति श्लोकाः ? (३) प्रथमसर्गान्ते किं छन्दः ? (४) युधिष्ठिरः कुत्र निवसति स्म ? (५) सुयोधनः केन जगतीं जेतुं समीहते ? (६) "मेदिनी" अर्थात् किम् ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -८	**द्वयोः ससन्दर्भं मल्लिनाथटीकानुगुणं व्याख्या विधेया ।**	०८
	(१) विधुरं किमतःपरं परैरवगीतां गमिते दशामिमाम् । अवसीदति यस्तुरैरपि त्वयि सम्भावितवृत्तिपौरुषम् ॥ (२) उपकारकमायतेर्भृशं प्रसवः कर्मफलस्य भूरिणः । अनपायि निबर्हणं द्विषां न तितिक्षासममस्ति साधनम् ॥ (३) सहसोपगतः सविस्मयं तपसां सूतिरसूतिरापदाम् । ददृशे जगतीभुजा मुनिः स वपुष्मानिव पुण्यसंचयः ॥	
प्रश्नः -९	द्वितीयसर्गस्य सूक्तिवैभवम् उल्लेखपूर्वकं प्रतिपादयत । अथवा द्वितीयसर्गस्य विशेषताः श्लोकोल्लेखपूर्वकं प्रतिपादनीयाः ।	०८
प्रश्नः -१०	**टिप्पणीद्वयं लेख्यम् ।**	०४
	(१) युधिष्ठिरः (२) द्रौपदी (३) भीमस्योक्तिः	
प्रश्नः -११	**पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।**	०५
	(१) "सहसा विदधीत न क्रियाम्" इति कस्योक्तिः ? (२) "कमलाकरः" शब्दस्य कोऽर्थः ? (३) द्वितीयसर्गे किं छन्दः ? (४) बलवानपि कोपजन्मस्तमको नाभिभवं रुण्स्द्धि यः इति कस्योक्तिः ? (५) "बहुच्छलाः" शब्दस्य कोऽर्थः ? (६) कति श्लोकाः द्वितीयसर्गे ?	

✳✳✳